

O'ZBEKISTON OVOZI

2014 йил юқори ўсиш суръатлари билан ривожланиш, барча мавжуд имкониятларни сафарбар этиш, ўзини оқлаган ислохотлар стратегиясини изчил давом эттириш йили бўлади

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг мамлакатимизни 2013 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2014 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси

Хурматли мажлис иштирокчилари! Биз бугун 2013 йилнинг якунлари ҳақида гапирганда, аввало, ўтган йилда мамлакатимизнинг **иқтисодий ва ижтимоий соҳаларда мутаносибликка эришгани, модернизация ва диверсификация ҳисобидан юқори суръатлар билан ривожланганини** қайд этишимиз.

Мамлакатимиз ялпи ички маҳсулоти 8 фоизга ўсди, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 8,8 фоизга, қишлоқ хўжалиги — 6,8 фоизга, чакана савдо айланмаси — 14,8 фоизга ошди. Инфляция даражаси прогноз кўрсатишидан паст бўлди ва 6,8 фоизни ташкил этди. Ўтган йил якунларига кўра, ташқи давлат қарзи ялпи ички маҳсулотга нисбатан 17 фоизни, экспорт ҳажмига нисбатан қарий 60 фоизни ташкил этди. Бу авваллабор хоржий инвестициялар ва умуман, четдан қарз олиш масаласига чуқур ва ҳар томонлама пухта ўйлаб ёндашиш натижасидир.

2013 йилда иқтисодийёт соҳасидаги солиқ юки 21,5 фоиздан 20,5 фоизга, жисмоний шахслар учун даромад солигининг энг кам ставкаси 9 фоиздан 8 фоизга туширилганига қарамадан, давлат бюджети ялпи ички маҳсулотга нисбатан 0,3 фоиз профицит билан баржарилди.

Давлат бюджети харажатлари таркибида ижтимоий соҳага йўналтирилган харажатлар юқори даражада сақланиб қолди ва умумий харажатларнинг 59,3 фоизини ташкил этди.

Мамлакатимиз иқтисодиётида юз бераётган жиҳдий сифат ўзгаришлари алоҳида эътиборга сазовордир.

Юртимизда қабул қилинган 2011-2015 йилларда саноатни устувор даражада ривожлантириш дастури ва ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техник ва технологик янгилашга доир тармоқ дастурларининг изчил амалга оширилиши натижасида саноат таркибида юқори қўшимча қийматга эга бўлган, рақобатдош маҳсулотлар тайёрлаётган қайта ишлаш тармоқларининг ўрни тобора ортиб бормоқда. Бугунги кунда мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган саноат маҳсулотларининг 78 фоиздан ортиги айнан ана шу тармоқлар ҳиссасига тўғри келмоқда.

2013 йилда юқори технологияларга асосланган машинасозлик ва металлчи қайта ишлаш саноати 121 фоизга, қишлоқ материаллари саноати 113,6 фоизга, энгил саноати 113 фоизга ва озиқ-овқат саноати 109 фоизга ўсгани мисолода буни яққол кўриш мумкин.

Телекоммуникация ускуналари, компьютер техникаси ва мобиль телефонлар, кенг турдаги маийий электроника маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган янги замонавий корхоналар ташкил этилмоқда. Иқтисодиётимизнинг деярли барча тармоқлари модернизация қилиниб, амалда технология жиҳатдан янгилашмоқда.

Ана шундай ўзгаришлар натижасида ялпи ички маҳсулот таркибида саноатнинг улуши ҳозирги вақтда 24,2 фоиздан зиёдни ташкил этмоқда. Холбуки, бу кўрсаткич 2000 йилда 14,2 фоиздан иборат эди. Мамлакатимизда истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни тубдан ошириш бўйича ўз вақтида қўрилган чора-тадбирлар ҳам амалий самарасини бермоқда.

Ўтган йили ана шундай товарлар ишлаб чиқаришнинг ўсиш ҳажми 14,4 фоизни ташкил этди ва ялпи саноат ҳажмида уларнинг улуши 35,5 фоизга етди. Бундай товарларнинг рақобатдошлиги нафақат ички бозорда, балки ташқи бозорда ҳам тобора ортиб бормоқда.

Ҳеч шубҳасиз, бу борада саноат кооперацияси асосида тайёр маҳсулотлар, бутловчи буюмлар ва материаллар ишлаб чиқаришни ма-

ҳаллийлаштириш кўламини кенгайтириш бўйича бажарган ишларимиз муҳим роль ўйнади.

Сўнгги 3 йилда мамлакатимизда маҳаллийлаштирилган маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажми қарийб икки баробар ошди. Фақат ўтган йилнинг ўзида 455 та корхонада маҳаллийлаштириш дастури асосида 1 миң 140 та лойиҳа амалга оширилди. Бунинг натижасида ишлаб чиқариш ҳажми 1,2 баробар кўпайди ва импорт ўрнини босиш бўйича якуний самара 5 миллиард 300 миллион АҚШ долларини ташкил этди.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг роли ва ўрни тобора мустаҳкамланиб бораётганининг ўзи иқтисодиётимизнинг таркибида бўлаётган ижобий ўзгаришлардан далолат беради. Фақатгина ўтган йилнинг ўзида юртимизда 26 миңдан зиёд кичик бизнес субъекти иш бошлади, ушбу секторда фаолият кўрсатаётган корхоналарнинг умумий сони йил охирига келиб 190 миңга етди.

Бугунги кунда мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотининг қарийб 55,8 фоизи айна шу соҳада ишлаб чиқарилмоқда. Ваҳоланки, 2000 йилда бу кўрсаткич 31 фоиздан иборат эди.

Айна пайтда ишлаб чиқарилаётган жами саноат маҳсулотларининг 23 фоизи, кўрсатилаётган бозор хизматларининг деярли барчаси, маҳсулот экспортининг 18 фоизи, иқтисодиёт тармоқларида иш билан банд бўлган аҳолининг 75 фоизи кичик бизнес улушига тўғри келмоқда.

Ана шу рақамлардан кўриниб турибдики, **кичик бизнес шаклан кичик бўлишига қарамадан, иқтисодиётимизни барқарор ривожлантириш, аҳолини иш билан таъминлаш муаммосини ҳал этиш ва халқимиз фаровонлигини юксалтиришда тобора катта роль ўйнамоқда.**

Иқтисодиётимиз таркибидаги чуқур ўзгаришлар **мамлакатимиз экспорт салоҳиятини мустаҳкамлаш, экспорт ҳажмини барқарор ошириш ва унинг таркибида ижобий ўзгаришларга эришишда** энг муҳим омилга айланди.

Жаҳон бозоридида конъюнктуранинг беқарорлигига қарамадан, 2013 йилда экспорт ҳажмининг ўсиши 10,9 фоиздан иборат бўлди. Ташқи савдо фаолиятидаги ижобий салво 1 миллиард 300 миллион долларни ташкил этди. 2013 йилда қимматбахо металллар нархининг кескин пасайганига қарамадан, мамлакатимиз олтин-валюта захираси ўтган йил давомида 2 фоизга кўпайди.

Сўнгги йилларда экспорт таркибида рақобатдош тайёр маҳсулотлар улуши барқарор суръатлар билан ўсиб бораётгани яққол кўриш ташланмоқда. 2013 йилда умумий экспорт ҳажмининг 72 фоиздан ортиги тайёр товарлар ҳиссасига тўғри келгани иқтисодиётимиз диверсификация қилинаётганининг яққол далолати, десам, хато бўлмайд.

Маҳсулот экспорт қиладиган корхоналарни қўллаб-қувватлашга оид чора-тадбирларнинг амалга оширилгани экспорт фаолиятига 450 дан зиёд янги корхонани жалб этиш имконини берди. Бу борада **Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки хузурида барча ҳудудларда ўз филиалларига эга бўлган Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари экспорт фаолиятини қўллаб-қувватлаш жамғармасининг ташкил этилгани муҳим аҳамият касб этмоқда.**

Ушбу жамғарманинг асосий вазифаси мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни экспорт қилишда зарур ҳуқуқий, молиявий ва ташкилий ёрдам кўрсатишдан иборатдир. Жамғарманинг ўтган қисқа даврдаги фаолияти давомида 153 та тадбиркорлик субъектига умумий қиймати 56 миллион

доллардан зиёд бўлган экспорт шартномаларини тузишда ёрдам кўрсатилди.

Хурматли мажлис иштирокчилари! Рухсатингиз билан, **мамлакатимиз қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган ўзгаришларга алоҳида тўхталмоқчиман.**

Авало, қуйидаги рақамларга эътиборингизни қаратмоқчиман. 2013 йилда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 2000 йилга нисбатан 2,3 баробар кўпайди. Фақат ўтган йилнинг ўзида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш 6,8 фоизга, жумладан, деҳқончилик — 6,4 фоизга, чорвачилик — 7,4 фоизга ўсди.

Айтиш керакки, изчил юқори ўсиш суръатлари билан бирга, ялпи ички маҳсулотнинг умумий ҳажмида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари улушининг камайиш тенденцияси кузатилмоқда. Масалан, 2000 йилда бу борадаги кўрсаткич 30,1 фоизни ташкил этган бўлса, 2013 йилда фақатгина 16,8 фоизни ташкил этди.

Бунинг аввало бор иқтисодиётимизда амалга оширилаётган чуқур таркибий ўзгаришларнинг, мамлакатимиз бир пайтлардаги аграр республикадан босқичма-босқич равишда саноати ривожланган замонавий давлатга айланиб бораётганининг яққол тасдиғи сифатида қабул қилишимиз даркор.

Қишлоқ хўжалигининг ўзида кенг кўламли ўзгаришлар ва сифат жиҳатдан янгилашлар юз бермоқда.

Юртимизда экин майдонларини оптималлаштириш ва қишлоқ хўжалиги экинларини районлаштириш борасида ҳар томонлама пухта ўйланган сиёсат олиб борилаётгани энг муҳим хомашё ва экспорт-тортишнинг нисбатан барқарор ҳажмини сақлагани ҳолда, бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни бир неча баробар кўпайтириш имконини берди. Энг муҳими, халқимизни озиқ-овқат маҳсулотлари билан тўлик таъминлашга замин туғдирди, керак бўлса, уларни чет мамлакатларга экспорт қилишга имкон бермоқда. Хусусан, галла етиштириш 2000 йилга нисбатан 2 баробар, картошка — 3,1 марта, сабзавот — 3,2 баробар, узум — 2 марта, гўшт ва сут — 2,1 карра, туҳум — 3,4 баробар ошди.

Ўтган 2013 йилда миришкор деҳқон ва фермерларимизнинг фидокорона меҳнати билан мисли кўрилмаган натижаларга эришилди — 7 миллион 800 миң тонна галла, 8 миллион 400 миң тонна сабзавот етиштирилди. Мамлакатимизнинг улкан хирмонида 3 миллион 360 миң тоннадан ортиқ пахта хомашёси етказиб берилди.

Фурсатдан фойдаланиб, бугун мана шу юксак минбардан туриб, ўзининг пешона тери, қадок қўллари билан мамлакатимиз бойлигига бойлик қўшаётган, эл-юртимиз фаровонлигини таъминлаётган барча қишлоқ меҳнатчиларига ўз номимдан, халқимиз номидан чуқур миннатдорлик ва ҳурмат-эҳтиром билдиришни ҳам қарз, ҳам фарз, деб ҳисоблайман.

Қишлоқларимиз ҳаётида юксак натижаларга эришишда, аввало, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришнинг ташкил этишнинг асосий шакли сифатида фермерликни йўлга қўйганимиз ва унинг ривожини учун кенг имкониятлар очиб берганимиз ҳал қилувчи роль ўйнади.

Бугунги фермер хўжаликлари самарали фаолият юритиш учун ўз ихтиёрида ижара асосидаги етарлича экин майдонларига эга бўлган, юксак самарали замонавий техника билан таъминланган, илғор технологияларни пухта эгаллаган йирик хўжалиқлардир. **Мухтасар айтганда, улар қишлоқларимизнинг таянч устундир.**

Кўп тармоқли фермер хўжалик-

ри қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш билан бирга, уларни чуқур қайта ишлаш, қурилиш ишларини амалга ошириш ва қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатиш каби йўналишларда самарали фаолият кўрсатмоқда ва ўз истиқболини топомоқда. Бугунги кунда мамлакатимизда бундай фермер хўжалиқларининг сони 18 миңдан зиёдни ташкил этмоқда.

Юртимизда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг келажаги ҳақида гапирганда, ер ва сув ресурслари бўйича имкониятларимиз чекланганини ҳисобга олиб, бу борада ягона тўғри йўл — қишлоқ хўжалигини интенсив асосда ривожлантириш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини тубдан яхшилаш, селекция ишларини чуқурлаштириш, юксак самарали замонавий агротехнологияларни жорий этиш ва сувдан оқилана фойдаланиш, энг муҳими — деҳқон ва фермерларнинг дарди билан яшаш, десам, ўйлайманки, барчангиз менинг фикримга қўшилсиз.

Фақат ерга меҳр, унинг унумдорлигини ошириш ва биринчи навбатда деҳқон ва фермерга доимий эътибор, уларнинг манфаати ҳақида ғамхўрлик қилиш — бу қишлоқ ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришнинг ривожлантириш бўйича биз танлаган йўлдир.

2008 йилдан бошлаб мамлакатимизда қарийб 1 миллион 500 миң гектар суғориладиган ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланди, ер ости сувлари юқори бўлган майдонлар 415 миң гектарга ёки салкам 10 фоизга қисқарди, қучли ва ўртача шўрланган майдонлар 113 миң гектарга камайди.

Хабарингиз бор, ўтган йили 2013-2017 йилларда суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва сув ресурсларидан оқилана фойдаланиш бўйича комплекс чора-тадбирлар давлат дастурини қабул қилди. Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш жамғармаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари, барча манфаатдор идоралар, Фермерлар кенгаши ва аввало фермер хўжалиқларининг ўзи ушбу давлат дастурда кўзда тутилган чора-тадбирларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш даркор. Вазирлар Маҳкамаси мазкур дастур ижроси устидан тизимли назорат ўрнатсин.

Иқтисодиётимизни барқарор ривожлантиришда хизмат кўрсатиш соҳаси тобора катта роль ўйнамоқда. Биз ўтган йилнинг бошида 2013-2016 йилларда қишлоқ жойларда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини жадал ривожлантириш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар дастурини тасдиқладик. 2013 йилда хизмат кўрсатиш бўйича 13 миңдан ортиқ корхона, жумладан, савдо-маиший комплекслар, минибанклар ва суғурта компаниялари филиаллари ва бошқа корхоналар ташкил этилди.

2013 йил якунларига кўра, кўрсатилган хизматлар ҳажми 13,5 фоизга, уларнинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши эса 2000 йилдаги 37 фоиздан 53 фоизга ўсди.

Бу рақам ва кўрсаткичлар мамлакатимиз хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантиришда тараққий топган кўпгина давлатлар даражасига тобора яқинлашиб бораёпти, деб айтишга асос беради.

Ўтган йили банк тизимини ривожлантириш ва ислоҳ этиш масаласи ҳам эътиборимиз марказида бўлди. Банкларнинг ресурс базаси кенгайиб, мустаҳкамланмоқда, улар томонидан кўрсатилаётган хизматлар сифати яхшиланмоқда. 2013 йилда иқтисодиётнинг реал секторига ажратилган кредитларнинг ялпи ҳажми 30 фоизга ошди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

17 январь куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2014 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов маъруза қилди.

Давлатимиз раҳбарининг маърузасида жаҳон иқтисодиётининг ўсиш суръатлари секинлашганлигига ва унинг ривожланишида хатарлар кучайганлигига қарамай, замонавий, рақобатбардошли ва диверсификациялаштирилган бозор иқтисодиётини шакллантиришга йўналтирилган, мамлакатда қабул қилинган ислоҳ қилиш ва ривожлантириш стратегияси изчил амалга оширилиши натижасида 2013 йилда иқтисодий ривожланишнинг барқарор юқори суръатлари, макроиқтисодий барқарорлиқни сақлаш ва иқтисодиётни модернизациялаш таъминланганлиги қайд этилди.

Жаҳонда умумий эътироф этилган ривожланишнинг «Ўзбек модели» амалга оширилишида Ўзбекистоннинг ютуқлари ва истиқболлари, жаҳон иқтисодиётининг чуқур ва давомли инқирози шароитларида иқти-

содиётни инқирозга қарши бошқариш бўйича қўрилаётган самарали чора-тадбирлар нуфузли иқтисодиётчи олимлар ва халқаро молиявий институтлар томонидан юқори баҳоланаётганлиги алоҳида таъкидланди. Жумладан, 2013 йил сентябрь-октябрь ойларида мамлакатимизга ташриф буюрган Халқаро валюта жамғармаси миссияси бошлигининг баёнотида глобал иқтисодий вазиятнинг ёмонлашганлигига қарамай, 2013 йилда Ўзбекистонда кучли бюджет ва ташқи позициялар, барқарор банк тизими ва давлат қарзининг паст даражаси барқарор макроиқтисодий натижаларга эришишга қўмлашаётгани давом этаётганлигини, иқтисодий ривожланиш прогнозлари эса яқин истиқболда ижобийлигини қайд этди.

Давоми 4-бетда.

ЎЗХДП: таҳлил ва тақлиф

Аъзолари фаол ва талабчан

бошланғич ташкилот кучли бўлади

Партиянинг асосий таянчи бошланғич ташкилотлар дейишимиз бежиз эмас. Агар аъзолар партия голярини қўллаб-қувватламаса, етакчилар ва депутатларни фаолликка, амалий ишларга ундамаса, партиянинг дастурий мақсадлари ижроси қийин кечади.

Шу боис бошланғич бўғин фаолиятини кучайтиришга доимий эътибор талаб қилинмоқда. Юртимиздаги ҳар бир сиёсий партия аъзолари ва тарафдорларини кўпайтиришга интилаётган, ислохот-

ларни чуқурлаштиришда уларнинг иштироки кескин ошиб бораётган бир шариотда бу муҳим аҳамият касб этади.

Давоми 4-бетда.

Сўз — ЎЗХДП етакчиларига

Сиёсий партиянинг жамиятда таъсирини кучайтиришда

унинг маҳаллий кенгашлари муҳим ўрин тутуди

Мамлакатимиз раҳбари Конституциямиз қабул қилинганлигининг 21 йиллик байрамига бағишланган тантанали маъросимдаги маърузасида сиёсий партиялар фаолиятига алоҳида тўхталиб, улар олдида турган долзарб вазифалар хусусида муҳим фикрларни билдирди.

Ислохотларнинг бугунги босқичи юртимиздаги ҳар бир сиёсий партия жамият ҳаётини демократлаштириш, ижтимоий-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришда фаол иштирок этишини талаб этмоқда.

Сиёсий партия олдида турган вазифаларни адо этишда унинг маҳаллий ташкилотлари, халқ депутатлари Кенгашларидаги депутат-

лик гуруҳлари фаолиятини кучайтириш, бу борада самарали ва таъсирчан чораларни амалга ошириш муҳим ўрин тутуди. **ЎЗХДП Наманган вилоят кенгаши раиси Дилором Абдурахимова** билан суҳбатимиз шу билан боғлиқ масалалар хусусида бўлди.

Давоми 4-бетда.

Давоми 2, 3-бетларда.

2014 йил юқори ўсиш суръатлари билан ривожланиш, барча мавжуд имкониятларни сафарбар этиш, ўзини оқлаган ислохотлар стратегиясини изчил давом эттириш йили бўлади

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримовнинг мамлакатимизни 2013 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2014 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси

Ўтган йили тижорат банкларининг жами капитали 25 фоизга, 2000 йилга нисбатан эса 46 баробардан зиёд кўпайди. Натижада бугунги кунда банкларимиз капиталининг етарлилик даражаси 24,3 фоизни ташкил этмоқда, бу эса банк назорати бўйича Базель кўмитаси томонидан 8 фоиз этиб белгиланган талабдан уч баробар кўпдир.

Банк тизимининг ликвидлиги 65 фоиздан зиёд бўлиб, бу жаҳон амалиётида умумий тарзда қабул қилинган, «юқори» деб аталадиган кўрсаткичдан 2,2 баробар ортди. Кредит портфели жами маблағларининг 80 фоизга яқини ички манбалар улушига тўғри келмоқда.

Айниқса, банк хизматларидан фойдаланиш даражасини алоҳида эътироф этиш ўринлидир. Масалан, юртимизда ҳар юз минг катта ёшдаги аҳолига 49,7 та банк муассасаси тўғри келаётгани, ҳар минг киши номига 1 минг 28 та банк ҳисобрақами очилгани халқро нормалар бўйича «юқори» деган баҳо кўрсаткичига мос келади.

Шу ўринда мамлакатимиздаги деярли барча тижорат банклари етакчи халқро рейтинг агентликлари томонидан бериладиган «барқарор» рейтинг даражасини олишга эришганини мамнуният билан қайд этишни истардим. Ва шу фурсатдан фойдаланиб, бугунги мураккаб бир замонда айтиш ютуқларини қўлга киритишда хизмат қилган мутасаддиларга миннатдорлик билдираман.

Хурматли дўстлар!
Биз оддий бир ҳақиқатни доимо эсда тутишимиз даркор. Яъни, сармоясиз тараққиёт йўқ, ишлаб чиқаришни ва умуман, мамлакатимизни модернизация қилиш, техник ва технологияни янгилашни инвестицияларсиз тасаввур этиб бўлмайди.

2013 йилда Инвестиция дастурини амалга ошириш доирасида мамлакатимизда 13 миллиард доллар қийматига капитал қўйилмалар ўзлаштирилди, бу 2012 йилга нисбатан 11,3 фоизга кўпдир. Ўзлаштирилган капитал қўйилмалар умумий ҳажмининг деярли ярмини, яъни 47 фоизини хусусий инвестициялар — корхоналар ва аҳолининг шахсий маблағлари ташкил этгани алоҳида эътиборга лойиқдир.

Жалб этилаётган инвестицияларнинг асосий қисми — 70 фоиздан ортиги, биричунки навбатда, ишлаб чиқариш объектларини қуришга йўналтирилди, энг янги замонавий ускуналар харид қилишга сарфланган инвестициялар улуши эса қарийб 40 фоизни ташкил этди.

Умуман олганда, мамлакатимиз иқтисодиётига инвестиция киритиш ҳажми ялпи ички маҳсулотга нисбатан 23 фоиздан иборат бўлди.

Ўзлаштирилган умумий капитал қўйилмалар ҳажмининг 3 миллиард доллардан ортигини хорижий инвестициялар ташкил этди. Шунинг 72 фоиздан зиёди ёки 2 миллиард 200 миллион долларни тўғридан-тўғри хорижий инвестициялардир.

Ўйлаيمانки, ҳаммамиз яхши англаб олганмиз: агар ўзимиз ҳаракат қилмасак, четдан сармоя ва инвестицияларнинг мамлакатимизга, ўлкамизга кириб келиши учун кулай шароит ва имтиёзлар ташкил этмасак, керак бўлса, айтиш шундайки, биз астойдил, бутун вужудимиз билан ишламасак, бундай рақамларни тушунмишда ҳам қўрмасдик. Бу — аниқ гап.

Мамлакатимизда Тикланиш ва тараққиёт жамғармасининг ташкил этилгани чет эл инвестицияларини жалб этишда кўп жиҳатдан муҳим аҳамият касб этмоқда, десак, ҳеч қандай муволажа бўлмайди. Жамғарманинг асосий вазифаси иқтисодиётнинг етакчи тармоқлари ва йўл-коммуникация соҳасидаги стратегик муҳим инвестиция лойиҳаларини хорижий шериклар билан ҳамкорликда молиялашда фаол иштирок этишдан иборат экани, ўйлаيمانки, сизларга яхши маълум.

Жамғарма фаолият бошлаганидан буён ўтган қисқа вақт мобайнида 15 миллиард доллардан зиёд миқдордаги активларга эга бўлган қудратли молия институтига айланди.

Жамғарма ўзи маблағлари билан умумий қиймати 29 миллиард дол-

лардан зиёд 86 та стратегик аҳамиятга молик инвестиция лойиҳасини ҳамкорликда молиялаштиришда иштирок этмоқда. Фақат 2013 йилнинг ўзида Жамғарма маблағлари иштирокида қиймати 780 миллион доллардан ортиқ бўлган 33 та ўта муҳим лойиҳа амалга оширилди.

2013 йилда Инвестиция дастури доирасида молиялашнинг барча манбалари ҳисобидан умумий қиймати қарийб 2 миллиард 700 миллион доллардан иборат бўлган 150 та ишлаб чиқариш йўналишидаги лойиҳани амалга ошириш ишлари ниҳоясига етказилди. Булар қаторида Тошкент иссиқлик электр марказида когенерация газ турбинали технологияни жорий этиш; Жанубий Ўртабўлоқ — Муборак газни қайта ишлаш заводи газ қувурини ва компрессор станциясини барпо этиш орқали Сомотепа ва Жанубий Ўртабўлоқ конларини тўлиқ жиҳозлаш; «Ангрен» конини модернизация қилиш орқали Янги Ангрен иссиқлик электр станциясининг 1-5-энергия блокларини йил давомида қўмир билан ишлашга ўтказиш; «Ангрен» маҳсус индустриал зонаси ҳудудида «Оҳангарон» подстанциясини реконструкция қилиш, «Бекобод цемент» очик акциядорлик жамиятида янги линия қуриш ҳисобидан фаолият кўрсатаётган цемент ишлаб чиқариш жараёнини модернизация қилиш, «Қуюв-механика заводи» шўба корхонасида металл қувишни реконструкция қилиш ва бошқа йирик лойиҳалар борлигини алоҳида қайд этиш лозим.

Шу билан бирга, Тошкент ва Наманган вилоятларида замонавий тўқимачилик комплекслари, Жиззах ва Хоразм вилоятларида йигирув ва тўқув, Самарқанд вилоятида спорт пойабзаллари ишлаб чиқариш корхоналари ташкил этилди. Озиқ-овқат саноати бўйича 21 та корхонада ишлаб чиқариш модернизация қилинди ва техник қайта жиҳозланди.

Маълумки, биз мамлакатимиздаги ишлаб чиқариш корхоналарини модернизация қилиш ва янгилаш, замонавий инновацияларга асосланган ва юксак самарали технологияларни жорий этиш бўйича ўз олдимишга катта мақсадлар қўйганмиз. Уларни амалга оширишда керакли имтиёزلарга эга бўлган маҳсус индустриал зоналарни ташкил этиш йўлида охириги йилларда биз кўпгина тажрибаларга эга бўлмоқдамиз.

Бунинг амалий тасдиғини «Навоий» ва «Ангрен» маҳсус индустриал зоналари фаолияти мисолида кўриш мумкин.

«Навоий» эркин индустриал-иқтисодий зонаси ташкил этилганидан буён унинг ҳудудида умумий қиймати 100 миллион доллардан зиёд бўлган 19 та инвестиция лойиҳаси бўйича ишлаб чиқариш корхоналари ишга туширилди. Жумладан, юксак технологиялар асосида модем ва телевизорлар учун приставкалар, электр энергияни электрон ҳисоблагичлар, юқори кучлинишга чидамлик кабелилар, иссиқлик ва сув иситиш қозонлари, мобил ва стационар телефон аппаратлари, тайёр дорига воситалари ва бошқа турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

2013 йилда маҳсус зонадаги корхоналар томонидан қиймати 100 миллиард сўмдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарилди ва бу борадаги ўсиш суръати 2012 йилга нисбатан 25,8 фоизни ташкил этди.

«Ангрен» маҳсус индустриал зонаси ҳудудида қисқа муддатда умумий қиймати қарийб 44 миллион доллар бўлган 5 та лойиҳа асосида энергияни тежайдиган диодли ёруғлик лампалар, турли катталиқдаги мис қувурлар, қўмир брикетлари каби юксак технологиялар асосидаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Шунингдек, шакар ишлаб чиқариш бўйича янги завод ва бошқа корхоналар ташкил этилди.

Айни шу йўналишда тўпланган тажрибани ҳисобга олиб, ўтган йилнинг март ойида Жиззах вилоятида «Жиззах» маҳсус индустриал зонаси ташкил этилгани сизларга яхши маълум. Сирдарё вилоятида бу зонанинг филиали фаолият кўрсатиши кўзда тутилган.

Бугунги кунда «Жиззах» маҳсус индустриал зонаси ҳудудида транспорт,

ишлаб чиқариш ва муҳандислик-коммуникация инфратузилмасини жадал ривожлантириш бўйича фаол ишлар олиб борилмоқда.

Ўтган йилнинг ўзида мазкур зона ҳудудида Хитой компаниялари иштираётган 100 минг дон мобил телефон ишлаб чиқариш, шунингдек, чорва маҳсулотларини қайта ишлаш ва озуқа тайёрлаш бўйича умумий қиймати қарийб 6 миллион доллар бўлган дастлабки 3 та лойиҳа амалга оширилди.

2013 йилда йўл-транспорт ва муҳандислик-коммуникация инфратузилмаларини қуриш ва реконструкция қилиш ишлари юқори суръатлар билан олиб борилди.

Ўзбекистон миллий автомагистрал таркибига қирадиган автомобиль йўллари қуриш ва реконструкция қилиш ишлари изчил давом эттирилди. Масалан, умумий фойдаланишдаги 530 километрик автомобиль йўли қурилиб, реконструкция қилинди. Тўрт қаторли Ғузор-Бухоро-Нукус-Бейнов автомобиль йўлининг 141 километрик тармоғини цемент-бетон билан қоплаш, тўрт қаторли Тошкент-Ўш автомобиль йўлининг Қамчиқ довои орқали ўтадиган 18 километрик қисмида асфальт-бетон ётқизиш ишлари амалга оширилди, ана шу йўлнинг Қўқон шахрини айланиб ўтадиган 15 километрик тармоғи, шунингдек, Тошкент айланма йўлининг янги йўналиши барпо этилди ҳамда Бухоро шахридаги ҳалқа йўлда йўл ўтказгич қурилиши якунига етказилди.

Мазкур лойиҳаларни амалга ошириш учун ўтган йили Республика йўл жамғармаси ва халқро молия институтларининг 565 миллион доллар қийматидаги маблағлари жалб этилди.

2013 йилда темир йўл транспорт коммуникацияларини янада ривожлантириш бўйича ишлар жадал олиб борилди. Йил давомида ушбу мақсадлар учун 477 миллион доллар қийматидаги капитал қўйилмалар йўналтирилди. Бу, ўз навбатида, 240 километрик темир йўл тармоқларини модернизация қилиш, ўз кучими билан 550 та юк ва 30 та йўловчи ташийдиган вагон ишлаб чиқариш имконини берди.

Ўтган йили мамлакатимиз жанубий вилоятларининг иқтисодий саҳиятини янада оширишда катта аҳамият касб этадиган Мароқанд-Қарши ва Қарши-Термиз темир йўл участкаларини электрлаштириш ишлари фаол олиб борилди.

2013 йилда хитойлик шерикларимиз билан ҳамкорликда транспорт коммуникацияси соҳасида мамлакатимиз учун улкан стратегик аҳамиятга эга бўладиган яна бир йирик лойиҳани амалга оширишни бошлади. Бу ўринда сўз Ангрен-Поп йўналишида электрлаштирилган янги темир йўли ва 19 километрик темир йўл тоннелини қуришни кўзда тутадиган лойиҳа ҳақида бормоқда.

Бу тоннель Ўзбекистоннинг марказий қисмининг Фарғона vodiysi вилоятлари билан шиоңчи боғлаш, мамлакатимиз ҳудудида ягона темир йўл транспорт тизимини шакллантириш бўйича ишларни якунига етказишда муҳим аҳамиятга эга. Шу билан бирга, у Европа қитъасини Осиё билан боғлайдиган трансмилий транспорт йўлагининг муҳим бўғини бўлиб хизмат қилади.

Ўтган йили иқтисодиётнинг барча тармоқларига ва қуданлик ҳаётимизга ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этиш масаласига ўта муҳим эътибор қаратилди. Хусусан, «Шаҳарлараро коммуникация марказларини янги авлод тармоқ технологиялари асосида модернизация қилиш ва кенгайтириш» (NGN), «FTTx технологияси бўйича кенг қамровли форматда фойдаланиш имконини берадиган оптик тармоқларни ривожлантириш», «Ўзбекистон Республикаси минтақаларида EVDO технологияларини жорий этиш орқали CDMA-450 мобил тармоғини ривожлантириш» каби ва бошқа йирик инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш эътиборимиз марказида бўлди.

Ушбу лойиҳаларнинг самарали ниҳоясига етказилиши дунёнинг замонавий алоқа ва ахборот воситалари юқори даражада ривожланган мамлакатлари қаторига қўшилиш, ишби-

лармонлик соҳасидаги алоқаларни кенгайтириш бўйича қўшимча имкониятлар яратади.

Мамлакатимиз аҳолисининг 45 фоиздан зиёдини рақамли телевидение билан қамраб олишни кўзда тутадиган 5 та рақамли телевизион узаткичи Жиззах, Тошкент, Фарғона ва Хоразм вилоятларида ўрнатилиш ишлари амалга оширилмоқда.

Маълумот узатиш, статистика, молия ва солиқ ҳисоботларининг электрон шакли ва тармоқлари ҳаётимизга изчил ва тизимли асосда жорий этилмоқда. Бугунги кунда тадбиркорлик субъектларининг 89 фоиздан ортиги солиқ ҳисоботларини, қарийб 86 фоиз статистик ҳисоботларни электрон шаклда топширмоқда.

2013 йилда биржада савдо ишторқиларининг юқори даражадаги рақобатини ва тенг иштирокини таъминлайдиган, электрон савдо шаклида амалга ошириладиган замонавий давлат харидлари тизими жорий этилгани хар томонлама эътиборга ва қўллаб-қувватлашга лойиқдир.

2013 йилда электрон савдолардаги давлат харидлари ҳажми 417 миллиард сўмини ташкил этди ва савдо якунари бўйича 83 миллиард сўмлик кўчиш ишлари амалга оширилди. Бунда давлат харидлари доирасида сотувга қўйилган товар ва хизматларнинг 83 фоиздан зиёди кичик бизнес субъектлари томонидан амалга оширилганини алоҳида қайд этиш керак.

Бундан ташқари, товар ва хизматлар учун тўловларни, банкдаги ҳисобрақамлари ва пластик карточкалардан фойдаланган ҳолда, Интернет тармоғи ва мобил телефон орқали, аҳолидан қўшимча воситачилик ҳақини олмасдан амалга ошириш тизими жорий этилди.

Айни вақтда буларнинг барчаси замонавий ахборот-коммуникация технологияларини татбиқ этиш бўйича келгуси йилларда амалга оширишимиз зарур бўлган кенг қўламли чора-тадбирлар тизимидagi дастлабки қадамлар бўлиб, бу ишларни изчил давом эттиришимиз лозим.

Хурматли мажлис иштирокчилари! Ўтган йили аҳолининг ижтимоий фаровонлигини таъминлаш ва социал соҳани ривожлантириш масалалари фаолиятимизда ҳал қилувчи ўрин эгаллади.

Янги иш ўринлари ташкил этиш, бандлиги таъминлаш ва аҳоли даромадларини ошириш масалалари доимо эътиборимиз марказида бўлиб қолмоқда.

Иш ўринларини ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш бўйича минтақавий дастурларнинг амалга оширилиши натижасида 2013 йилда қарийб 970 минг киши иш билан таъминланди. Бу иш ўринларининг 60,3 фоиздан ортиги қишлоқ жойларда яратилди. Бу борада кичик корхоналар, микрофирмалар ва яққа тартибдаги тадбиркорликни ривожлантириш вазифага 480 мингдан ортиқ, касаначиликни кенгайтириш ҳисобидан эса 210 мингдан зиёд иш ўрни ташкил этилди.

Ўтган йили биз учун энг устувор вазифа бўлиш касб-хунар коллежларининг 500 минг нафардан ортиқ битирувчиси иш билан таъминланди ва айтиш жоизки, бунинг аҳамиятини баҳолашнинг ўзи қийин. Ўз хусусий ишини очиб, бизнес билан шуғулланишга қарор қилган коллеж битирувчиларига 140 миллиард сўмдан зиёд имтиёзлик микрокредитлар ажратилди.

Мамлакатимизда ижтимоий соҳани ислоҳ этиш борасида амалга оширилаётган чора-тадбирлар тизимини дақиқлаш аҳоли пунктларининг қиёфасини тубдан ўзгартириш, намунавий лойиҳалар асосида янги ўй-ҳайлар қуриш, қишлоқда моҳият эътибори билан янги инфратузилмани шакллантириш ҳисобидан қишлоқ аҳолининг ҳаётини янада яхшилашга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

2009 йилдан бошлаб мамлакатимизнинг 159 та қишлоқ туманида намунавий лойиҳалар асосида 900 дан ортиқ янги ўй-ҳой массивлари барпо этилди, умумий майдони 4 миллион 500 минг квадрат метр бўлган 33 минг 500 дан зиёд яққа тартибдаги ўй-ҳой фойдаланишга топширилди. 732 километр асфальт қилинган автомобиль йўллари, мингдан

ортиқ ижтимоий ва бозор инфратузилмаси объектлари барпо этилди.

2013 йилда қишлоқ жойлардаги 353 та массивда умумий майдони 1 миллион 500 минг квадрат метр бўлган 10 мингта шинам ўй-ҳой барпо этилди, бу кўрсаткич 2012 йилга нисбатан 17 фоизга кўпдир. Ушбу мақсадлар учун қарийб 650 миллион доллар қийматдаги маблағ йўналтирилди. Бунинг 106 миллион доллари Осиё тараққиёт банкининг кредит маблағларидир.

Қишлоқларимизни обод қилиш, қишлоқ аҳолисининг турар-ҳой шароитларини яхшилаш бўйича бизнинг бундай тажрибамиз халқро ҳамжамиятда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Ўтган йил апрель ойида Тошкент шахрида замонавий ўй-ҳой қурилиш мавзусида ўтказилган халқро конференцияда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Халқро валюта жамғармаси, Жаҳон банки, Осиё тараққиёт банки, Ислон тараққиёт банки, Жануби-Шарқий Осиё мамлакатлари уюшмаси (АСЕАН), ЮНЕСКО ва бошқа нуфузли халқро ташкилотлар раҳбарлари ва вакиллари, дунёнинг 60 дан зиёд мамлакатидан 300 дан ортиқ олим, мутахассис ва экспертлар иштирок этгани бунинг ёрқин исботидир.

Қадрли дўстлар!
2013 йилда таълим-тарбия соҳасида ислохотларни янада чуқурлаштириш, таълим стандартлари ва дастурларини такомиллаштириш, мактаблар, лицей ва коллежлар, олий ўқув юртларининг моддий-техник базасини янада мустаҳкамлаш масалаларига катта эътибор берилди.

Ўтган йили 28 та янги касб-хунар коллежи қурилди, 381 та умумтаълим мактаби, олий ўқув юртлари тизимидagi 45 та объект, 131 та касб-хунар коллежи ва лицейлар реконструкция қилинди ва капитал таъмирланди. Шунингдек, 55 та болалар музика ва сәнъат мактаби, 112 та болалар спорти объекти ва 4 та сузиш ҳавзаси фойдаланишга топширилиб, уларнинг барчаси зарур ускуна ва инвентарлар билан жиҳозланди.

2013 йилда таълим-тарбия тизимини ислоҳ этиш борасида амалга оширилган кенг қўламли чора-тадбирлар ҳақида сўз борар экан, ўсиб келаётган ёш авлоднинг хорижий тилларни ўзлаштириш даражасини оширишга қаратилган ишларни алоҳида қайд этиш жоизки, Жаҳонда интеграция жараёнига қўлайлиб, қудалик ҳаётга компьютер технологиялари ва Интернет кенг жорий этилаётган бугунги шароитда чет тилларни пухта билмасдан ва эгаллашмасдан туриб келажакни қуриб бўлмастлигини барчамиз яхши англаб олмоқдамиз.

Шуларни инобатга олиб, биз ўтган ўқув йилидан бошлаб умумтаълим мактабларининг биринчи синфидан чет тилларни ўргатишининг узлуқсиз тизимини жорий этдик.

Барча умумтаълим муассасаларида чет тилларни ўргатиш бўйича 17 мингдан ортиқ ўқув хоналари ташкил этилди. 1-синф ўқувчилари учун чет тиллар бўйича мультимедиа ваарианти илова қилинган, 538 мингдан зиёд рангли дарслик чоп этилди. 2 минг нафарга яқин чет тили ўқитувчиси тайёрланди ва уларнинг умумий сони 26 минг кишига етди.

Мамлакатимизнинг барча минтақаларида чет тилларни бир хил шароитда ўқитиш, қишлоқ жойларга юқори малакали инглиз тили ўқитувчиларини жалб этиш мақсадида, тариф ставкаларига 30 фоиз қўшимча ҳақ белгиланган ҳолда, уларни моддий рағбатлантириш тизими жорий этилди. Телевидениеда чет тилларни ўргатиш бўйича қизиқарли ўйинлар дастурига эга бўлган маҳсус болалар маърифий каналлари ташкил қилинди.

2013 йилда тиббиёт-санитария соҳасида биринчи ёрдам кўрсатиш оилавий тиббиёт принципи асосида ишлаш шаклига ўтказилди. Бу эса юртимизда **соғлиқни сақлаш соҳасини ислоҳ этишни янада чуқурлаштириш** бўйича жорий этилаётган чора-тадбирлар тизимидagi муҳим қадам бўлди. Бундай ўзгариш қишлоқ жойларда, айниқса, чекка туманларда яшаётган 14 миллион 600 минг нафар аҳолига малакали тиббий ёрдамдан фойдаланиш имконини берди.

Туғиш ёшидаги аёллар, шунингдек, болалар ва ўсмирларни тиббий кўриқдан ўтказиш тўлиқ таъминланди. 2011-2013 йилларда 535 минг нафар хомиладор аёл ирсий ва турма касалликлар бўйича текширувдан ўтказилди.

Бу 2013 йилда қарийб 2,7 минг боланинг туғма хасталиклар ва ривожланишдаги нуқсонлар билан туғилишининг олдини олиш имконини берди. Мухтасар айтганда, «Она ва бола скрининги» дастурининг ҳаётга татбиқ этилиши натижасида ривожланишда нуқсон бор болаларнинг туғилиши 2000 йилга нисбатан 1,8 марга камайди.

Аҳолининг овқатланишини яхшилаш, ун ва тузани зарур микроэлементлар билан тўйинтириш, оналар ва болаларни витаминга бой доридармонлар билан таъминлаш бўйича амалга оширилган чора-тадбирлар туфайли бугунги кунда болаларимизнинг 92 фоизи ривожланиш кўрсаткичлари бўйича Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти стандартларига мос келади ва ҳеч шубҳасиз, бу биз эришган катта ютуқлардан биридир.

Фақатгина 2013 йилнинг ўзида соғлиқни сақлаш соҳасига йўналтирилган инвестициялар ҳажми 2010 йилга нисбатан 3,8 баробар ошди. Бунинг натижасида 295 та тиббиёт объекти реконструкция қилиниб, фойдаланишга топширилди. Республика ихтисослаштирилган тиббиёт марказларини жиҳозлаш даражаси 1,8 баробар орди ва 91,7 фоизга етди, жумладан, юқори технологияларга асосланган ускуналар билан жиҳозлаш даражаси 82,6 фоизни ташкил этмоқда.

Шу билан бирга, ҳозирги вақтда қишлоқ врачлик пунктларининг фаолияти, айниқса, касалликларни эрта аниқлаш ва уларнинг олдини олиш бўйича замонавий талабларга тўла жавоб бермаслигини қайд этиш даркор. Қишлоқ врачлик пунктларини ялпи текшириш натижалари буни яна бир бор кўрсатди.

Соғлиқни сақлаш вазирлиги Молия вазирлиги билан ҳамкорликда қисқа муддатда қишлоқ врачлик пунктлари фаолиятида зарур тартиб ўрнатиш, тажриба тариқасида бир қатор туманларда патронаж ҳамшираларининг фаолият самардорлигини кучайтириш бўйича тегишли рағбатлантириш чора-тадбирларини амалга ошириш зарур.

Ўтган давр мобайнида мамлакатимизда амалга ошираётган ижтимоий сиёсатимизнинг аҳолиимизнинг ҳаёт даражаси ва сифатини юксалтиришдаги таъсири ва натижаларини ҳақида алоҳида тўхталиб ўтишни зарур деб биламан.

2013 йилда халқимизнинг реал даромадлари 16 фоизга ошди, ўртача ойлик иш ҳақи, пенсиялар 37,5 фоизни ташкил этмоқда. Бу кўрсаткич Россияда 25,7 фоиздан, Марказий Осиё мамлакатларида эса 23-28 фоиздан иборатдир. Жорий 2014 йилда мамлакатимизда бу кўрсаткични 41 фоизга етказиш кўзда тутилмоқда.

Оилалар даромадлари таркиби ўзгармоқда — тадбиркорликдан олинаётган даромадлар аҳоли ялпи даромадларининг ярмидан зиёдини ташкил этмоқда. Ҳолбуки, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларида бу кўрсаткич ўртача 20-25 фоиздан ошмайди.

Энг муҳим жиҳати шундаки, Ўзбекистонда энг паст ва энг юқори даромад оладиган аҳоли гуруҳлари ўртасидаги тафовут даражаси сўнгги йилларда 8 баробарга тўғри келмоқда. Кўпгина, шу жумладан, қўшни давлатларда бу рақам мамлакатимиздаги кўрсаткичдан бир неча баробар юқори экани, яъни ўта камбағал ва ночор аҳоли гуруҳлари ва ўта бойлар гуруҳи орасидаги тафовут ошиб бораётганини таъкидлаш лозим.

2013 йилда 2000 йилга нисбатан аҳолиимизнинг истезьмол харажатлари 9,5 баробар ошганининг ўзи кўп нарсадан далолат беради.

2014 йил юқори ўсиш суръатлари билан ривожланиш, барча мавжуд имкониятларни сафарбар этиш, ўзини оқлаган ислохотлар стратегиясини изчил давом эттириш йили бўлади

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримовнинг мамлакатимизни 2013 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2014 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаси

Сўнги йилларда жон бошига тўғри келадиган энг муҳим озиқ-овқат товарлари бўйича истеъмол ҳажми мутасил ўсиб бормоқда, айни вақтда ноозиқ-овқат маҳсулотларини харид қилиш ва хизматлар учун тўланадиган сарф-ҳаражатлар миқдори ҳам сезиларли равишда кўпаймоқда. Мисол учун, мушаккиллик йилларида гўшт истеъмоли — 1,4 марта, сут — 1,3 баробар, сабзавот ва поллиз маҳсулотлари — 2,6 марта, картошка — 2 баробар, мевалар истеъмоли — 6,4 карра ошди.

Юртимиздаги оилаларни узок муддат фойдаланишга мўлжалланган товарлар билан таъминлаш борасидаги аҳвол ҳам тубдан ўзгарди. Хонадонларни холодилик, кондиционер, шахсий компьютер, телевизор, мобил телефон ва бошқа замонавий маиший техника воситалари билан таъминлаш даражаси ошмоқда.

Айниқса, сўнги йилларда аҳолининг ўзимизда ишлаб чиқарилган энгил автомобиллар билан таъминлаш даражаси ўсгани эътиборлидир. Агар 2000 йилда ҳар 10 та оилага ўртача 20 та энгил автомобиль тўғри келган бўлса, бугунги кунда бу рақам 41,4 тага етди.

Тадиқотлар натижаси шунни кўрсатмоқдаки, мамлакатимиздаги оилаларнинг 11 фоиздан ортиги икитадан энгил автомобилга эга. Бу кўрсаткичларнинг барчаси аввало нимадан далолат беради?

Бу кўрсаткичлар энг аввало бизнинг ўз олдимизга қўйган юксак мақсад — дунёдаги ривожланган демократик давлатлар қаторига кириш йўлидан изчил ва босқичма-босқич илгарилар бораётганимизнинг исботи бўлиб, ана шу мамлакатлар эришган марраларга биз ҳам албатта етамиз, деган ишончини тугдиради.

Хурматли юртдошлар! Иқтисодиётимизнинг 2014 йилга мўлжалланган асосий вазифа ва устувор юқори суръатлар билан ўсиб боришини таъминлаш, бунинг учун мавжуд барча резерв ва имкониятларни сафарбар этиш борасида қабул қилинган стратегияни давом эттиришга қаратилган.

Ялпи ички маҳсулот ҳажмини 8,1 фоизга, саноатни 8,3 фоизга, қишлоқ ҳўжалигини 6 фоизга, чакана савдо айланмасини 13,9 фоизга кўпайтириш, бозор хизматларини 16,2 фоизга оширган ҳолда, унинг ялпи ички маҳсулотдаги улушини 55 фоизга етказиш кўзда тутилмоқда.

Солиқ юкни янада камайтириш, жумладан, юридик шахслар учун фойда солиғи ставкасини 9 фоиздан 8 фоизга, жисмоний шахслар учун энг кам солиқ ҳажмини 8 фоиздан 7,5 фоизга тушириш иқтисодиётимиз ривожига албатта муҳим аҳамият касб этади.

Бундай солиқ энгилликлари 130 миллиард сўмдан ортик маблағни тежаш ва уни корхоналар ихтиёрида қолдириб, уларнинг ўз айланма маблағларини кўпайтириш, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш ва технологияни янгилаш, шунингдек, аҳоли даромадларини 90 миллиард сўмдан кўпроқ ошириш имконини беради.

2014 йилнинг 1 январидан бошлаб Марказий банкнинг қайта молиялаш ставкаси 12 фоиздан 10 фоизга туширилди.

Ҳеч муболагасиз айтиш мумкинки, 2014 йил саноат соҳасида юксак технологияларга асосланган ва замонавий муҳим объектлар ва қувватларни ишга тушириш, инвестицияларни ошириш ва такомиллаштириш йили бўлади.

Молиялашнинг барча манбалари бўйича капитал қўйилмаларнинг умумий ҳажми 14 миллиард 300 миллион долларни ташкил этади ва бу кўрсаткичнинг ўтган йилга нисбатан 10,1 фоизга ўсиши таъминланади, асосий капиталга киритиладиган инвестициялар ҳажми ялпи ички маҳсулотга нисбатан 2013 йилги 23 фоиз даражасида сақлаб қолинади.

Барча инвестицияларнинг 73 фоиздан ортиги ишлаб чиқариш объектиларини барпо этишга, капитал қўйилмаларнинг қарийб 40 фоизи машина ва ускуналар сотиб олишга йўналтирилади.

Жорий йилда 3 миллиард 900 миллион доллардан зиёд хорижий ин-

вестиция ва кредитларни ўзлаштириш, уларнинг ҳажми ўтган йилга нисбатан 29 фоизга ўсишини таъминлаш мўлжалланмоқда.

Хорижий инвестицияларнинг умумий ҳажмида тўғридан-тўғри инвестициялар қарийб 69 фоизни ташкил этиши ва уларнинг ҳажми 2014 йилда 22,4 фоизга ортиши алоҳида эътиборга лойиқ.

Бу йил умумий қиймати 4 миллиард 400 миллион доллар бўлган 150 дан ортик йирик ишлаб чиқариш объектиларини ишга тушириш кўзда тутилган.

Шулар қаторида «Дехқонobod каллийи ўғитлар заводининг ишлаб чиқариш қувватини 200 минг тоннадан 600 минг тоннага ошириш», «Хоразм вилоятида «Дамас» русумидаги энгил автомобиллар ишлаб чиқариши ни ташкил этиш», «Жиззах вилоятида 760 минг тонна портландцемент ёки 350 минг тонна оқ цемент ишлаб чиқариши йўлга қўйиш», «Ўзбекистон-Хитой газ қувурининг учинчи тармоғини қуришни ниҳоясига етказиш», «Шўртан ва Алан конларини ободонлаштириш ва компрессор станциясини барпо этиш» бўйича ва бошқа муҳим лойиҳаларни ниҳоясига етказиш мўлжалланмоқда.

Сурғил қони базасида Устюрт газ-кимё комплексини қуриш, Шўртан газ-кимё комплексиди ишлаб чиқарилаётган тазаланган метан негизиде синтетик суюқ ёқилғи ишлаб чиқаришини йўлга қўйиш бўйича қурилиш ишлари давом эттирилади.

Электр энергетикаси соҳасида Толлармон иссиқлик электр станциясида қуввати 450 мегаватт бўлган 2 та буг-газ қурилмасини барпо этиш йўли билан кенгайтириш ишлари олиб борилади. Тошкент иссиқлик электр станциясида қуввати 370 мегаватт бўлган буг-газ қурилмаси ишга туширилади. Навоий иссиқлик электр станциясида қуввати 450 мегаватт бўлган иккинчи буг-газ қурилмасини барпо этиш орқали кенгайтириш ишлари бажарилади.

Кимё саноатида Кўнгрот сода заводининг иккинчи навбати қурилади ва шунингдек, «Навоийазот» очик акциядорлик жамиятида метанол, аммиак ва карбамид ишлаб чиқаришини йўлга қўйиш ва бошқа лойиҳалар амалга оширилади.

Хурматли мажлис иштирокчилари! 2014 йилга мўлжалланган кенг қўламли дастурий мақсад ва вазифалар ислохотларимизни янада чуқурлаштириш, мамлакатимизнинг иқтисодий ривожланиши йўлида гов бўлиб турган муаммоларни ечиш учун бор куч ва имкониятларимизни сафарбар этишни талаб қилиши ҳақида бугун гапириб ўтиришнинг зарурати йўқ, деб ўйлайман.

Бу ўринда сўз, биринчи навбатда, **мамлакатимизда том маънодаги рақобат муҳитини шакллантириш ҳақида бормоқда. Маълумки, бундай муҳит ишлаб чиқаришни техник ва технологик янгилаш ва модернизация қилиш, жаҳон бозорларига чиқиш йўлида ҳал қилувчи омил бўлиб хизмат қилади.**

Бугун шунини олишимиз керакки, бу йўналишда амалга оширилаётган дастурий чора-тадбирлар замонавий талабларга ҳали-бери тўлиқ жавоб бермайди.

Бундай чора-тадбирларни қўллаш фойдасиз бўлган корхоналарни эса ноль қиймати бўйича хусусий жисмоний шахсларга сотиш масаласи қўриб чиқилсин.

Бугунги кунда хусусий мулк шаклидаги корхона давлат мулки бўлган корхонадан кўра анча самарали ишларни исботлаб ўтиришнинг зарурати бўлмаса керак.

Тан олий керакки, бу ҳақда гапирганда, баъзан хусусий мулк тушунини нодавлат мулкка асосланган корхоналар тушунчаси билан чалқаштирадим. Мазкур таърифларга қатъий аниқлик киритиш ва энг муҳими, қонунларимизга мувофиқ равишда иқтисодиётда хусусий мулкнинг устуворлигини амалда таъминлаш, уни қўллаб-қувватлаш ва дахлсизлигини кафолатлаш даркор.

Ишбилармонлик — бизнес юришти учун амалий қулай шароит тугдириб бериш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш реал иқтисодиётни ислох этишининг навбатдаги энг

муҳим йўналишига айланмоғи зарур.

Сўнги йилларда хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, бизнес юришти, иқтисодиётимизга маҳаллий ва хорижий инвестицияларни кенг жалб этиш учун зарур шароит ва қулай муҳит яратиш борасида биз улкан ишларни амалга оширдик.

Тадбиркорлик субъектлари ҳуқуқларининг устуворлиги ҳақидаги принцип жорий этилди. Фақат ўтган йилнинг ўзида рухсат беришга оид 80 дан ортик тартиб-таомил, лицензияланадиган фаолият турларининг 15 таси, 65 турдаги статистик ҳисоботлар, 23 турдаги ҳисоботни тақдим этиш муддатлари қисқартирилди, 22 турдаги интерфаол солиқ хизмати жорий этилиб, зарур рухсатнома бериш муддати 2 марта ва мазкур жараёнлар учун ҳаражатлар қиймати 5 марта қисқартирилди.

Шуни қайд этиш жоизки, тадбиркорлик субъектлари томонидан рухсатнома олиш жараёнида тўланадиган ҳаражатлар 8 баробар камайтирилди, банкларда ҳисобрақами очиш учун тўловлар бекор қилинди ва шу борада бошқа зарур тадбирлар амалга оширилди.

Ўзбекистон бизнесни рўйхатга олиш шартлари бўйича жаҳон миқёсида 66 позиция юқорига кўтарилиб, рейтинг ўтказилган 189 мамлакат орасида 21-ўринни эгаллади, кредит ажратиш бўйича рейтингда эса 24 позиция юқорига кўтарилди.

Айни пайтда шунини эътироф этиш керакки, мамлакатимиздаги ишбилармонлик муҳити ва бизнес юришти шароитининг бугунги ҳолати эркин бозор иқтисодиётининг талаб ва принциплари, умумий халқаро нормаларга тўлиқ жавоб беради, деб айта олмаيمиз.

Тадбиркорларимиз қишлоқ жойларда энергия таъминотиинг беқарорлигига, ишлаб чиқариш ва йўл инфратузилмасининг керакли даражада ривожланмаганига, текширувларнинг қўплигига, шунингдек, жойларда ижро интизомининг нисбатан пастлигига ҳагилгача дуч келмоқда.

Бу ўта муҳим масалага яна ва яна бир бор эътибор қаратиб, алоҳида таъкидлашни зарур деб биламан: тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш ва амалга ошириш учун турли рухсатномалар бериш муддатларини янада қисқартириш, уларнинг тартиб-таомилларини соддалаштириш ва арзонлаштириш, тадбиркорлик йўлидаги ортикча бюрократик говларни бартараф этиш ва бундай ҳолатларга йўл қўймасликни жиддий назоратга олишимиз шарт.

Лицензия ва рухсат бериш тартиб-таомилларини электрон шаклда тақдим этиш, коммунал хизматлар, шунингдек, солиқ солиш ва боғжона расмийлаштириши бўйича хизматларни интерфаол шаклда кўрсатишга ўттишни тезроқ амалга ошириш зарур.

Электрон тижоратни ривожлантириш бўйича чора-тадбирларни жорий этиш муҳим аҳамиятга эга. Ҳозирги пайтда мамлакатимизда 10 миллиондан зиёд пластик карточка муомалага чиқарилган бўлиб, уларнинг қарийб 2 миллион 500 мингтаси онлаин карточкалардир. Бугунги кунда телекоммуникация ва коммунал хизматлар учун тўловларини Интернет орқали тўлаш мумкин. Энг қисқа муддатларда бу борадаги гов ва тўсиқларни бартараф этиш, ушбу соҳани янада ривожлантириш керак.

Марказий банк, Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси бошқа манфаатдор тузилмалар билан биргаликда икки ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига электрон тижоратни кенгайтиришга доир тақлифларни киритсин ва 2004 йилда қабул қилинган ва бугунги кун талабларига жавоб бермай қолган «Электрон тижорат тўғрисида»-ги қонуннинг янги таҳрирдаги лойиҳасини тайёрласин.

Ижтимоий соҳани ривожлантириш, иш жойларини шакллантириш ва аҳоли бандлиги, уй-жойлар қуриш ва аҳоли пунктларини ободонлаштириш, таълим-тарбия жараёнлари ва соғлиқни сақлаш тизимини янада ислох этиш ва такомиллаштириш доимо эътиборимиз марказида бўлиб келган ва бундан ке-

йин ҳам шундай бўлиб қолади.

Жорий йилда давлат бюджети харажатларининг қарийб 60 фоизи ижтимоий соҳани ривожлантиришга йўналтирилади.

Мамлакатимиз парламенти томонидан тасдиқланган дастурга мувофиқ 2014 йилда салкам 1 миллион иш ўрни ташкил этиш кўзда тутилмоқда.

Жорий йилда меҳнат соҳасига қарийб 500 минг нафар ёш йигит-қизлар — 2-3 тадан мутахассисликни ва иш кўникмаларини эгаллаган, олган билимларини иқтисодиётимизнинг турли соҳаларида, хизматлар ва бошқарув жабҳасида қўллашга тайёр бўлган касб-ҳунар коллежларининг битирувчилари кириб келади.

Бу ўринда навқирон авлодимизни фаол меҳнат фаолиятига тўлақонли жалб этиш бўйича вилоят, шаҳар, туман ҳокимлари, корхона ва коллежлар раҳбарларининг ўз зиммасига юкланган вазифаларни бажариш бўйича масъулият ҳақида гапиришнинг хожати бўлмаса керак.

Вазирлар Маҳкамаси бу борадаги ишларни зарур даражада мувофиқлаштиришни таъминласин.

Бугунги кунда аҳолини ҳар томонлама шинам ва қулай уй-жойлар билан таъминлаш, уй-жой массивлари атрофидаги инфратузилмаларни обод қилиш юзасидан олиб борилаётган улкан ишлар одамларнинг кайфияти ва дунёқарашига, уларнинг ҳаёт сифатига қандай кучли таъсир кўрсатаётгани ҳақида ортикча сўз юриштишнинг зарурати йўқ, деб ўйлайман.

Бу ўринда гап биринчи навбатда қишлоқларимиз аҳолиси ҳақида бормоқда. 2014 йилда 388 та массивда умумий майдони 1 миллион 500 минг квадрат метр бўлган 11 мингта намунавий уй-жой барпо этиш кўзда тутилмоқда.

Шу муносабат билан Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари, Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси, Молия вазирлиги, «Қишлоқ қурилиш банк» ва «Қишлоқ қурилиш инвест» компанияси шу йилнинг февраль ойидан кечиктирмасдан жорий йил дастури бўйича молиялаштиришни бошлаши, март ойида эса уй-жойларни қуриш ишларини бошлашни таъминлаш бўйича чора-тадбирларни қўришлари даркор.

Вазирлар Маҳкамаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимлари эътиборини бир масалага алоҳида қаратиб айтмоқчиман: қишлоқларимиз аҳолиси нафақат қулай уй-жойларда, айни вақтда барча зарур муҳандислик ва транспорт коммуникцияларида, ижтимоий ва бозор инфратузилмаси объектиларига — тиббиёт, спорт, банк, маиший хизмат кўрсатиши, савдо ва маданият муассасаларига эга бўлган обод посёлкаларда яшаш лозим.

Лўнда қилиб айтганда, янгитдан барпо этилган бундай посёлкалардаги уй-жойларнинг сифат даражаси ва яратилган маиший қулайликлар шаҳардаги шароитлардан асло кам бўлмаслиги керак.

2014 йилда таълим-тарбия соҳасида 380 та умумтаълим мактаби ҳамда 161 та касб-ҳунар коллежи ва академик лицейни реконструкция қилиш ва капитал таъмирлаш учун 410 миллиард сўмдан зиёд маблағ йўналтириш мўлжалланмоқда.

Касб-ҳунар коллежларининг ўқув-ишлаб чиқариш устаконаларини юксак технологиялар асосида ишлаб чиқарилган замонавий ускуналар ва ўқув техникаси билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратиш зарур.

Ўтган 2 йил давомида олий ўқув муассасаларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш бўйича кўп ишлар амалга оширилди. Хусусан, Қарши, Термиз, Урганч ва Бухоро университетлари, Тошкент давлат кенчилик институти ва бошқа олий ўқув юртиларининг янги ўқув биноларини қуриш ва мавжуд корпусларини реконструкция қилиш, уларни замонавий ўқув-лаборатория асос-асосида қурилиш, реконструкция ва жиҳозлаш ишларини амалга ошириш

ушун 173 миллиард сўм маблағ ажратилиш кўзда тутилган. Жумладан, Андижон, Қарши давлат университетларида, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети ва бошқа олий ўқув юртиларида янги ўқув бинолари ва ахборот-ресурс марказлари қуриш мўлжалланмоқда. Шунингдек, 51 миллиард сўм маблағ ҳисобидан мамлакатимиздаги 17 та олий ўқув юртида капитал таъмирлаш ишларини амалга ошириш белгиланган.

Соғлиқни сақлаш тизимини янада ислох этиш ва тиббиёт муассасаларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш масалалари 2014 йилда ҳам доимий эътиборимиз марказида бўлиб қолади.

Жорий йилда соғлиқни сақлаш муассасаларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш учун ажратилган маблағлар 407 миллиард сўмдан зиёдни ташкил этади ёки уларнинг ҳажми қарийб 30 фоизга ортади.

Бундан ташқари, тиббиёт муассасаларини жиҳозлаш учун халқаро молия институтларининг 28 миллион доллардан ортик имтиёзли кредитларини жалб этиш кўзда тутилмоқда.

Шуни алоҳида қайд этиш керакки, биз 2014 йилда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларида ўхшаш бўлмаган, халқаро стандартлар бўйича энг юқори, яъни тўртинчи даражали ҳисобланадиган кўп тармоқли махсус болалар шифохонасини Корея Республикаси ҳукуматининг 103 миллион доллар миқдорининг маблағи ҳисобидан барпо этишни бошлаймиз. Айтиш керакки, ушбу шифохона 250 та даволаш ўрнига ва бир кеча-кундузда 200 нафар болани қабул қила оладиган поликлиникага эга бўлади.

Болалар спортини ривожлантириш жағмармаси маблағлари ҳисобидан 2014 йилда 115 та болалар спорт объектини қуриш ва реконструкция қилиш, уларни асосан мамлакатимиз корхоналарида ишлаб чиқарилаётган замонавий спорт анжумлари билан таъминлаш учун 107 миллиард сўм маблағ ажратилиш режалаштирилмоқда.

Қадрли ватандошлар! Бизнинг ўз олдимизга қўйган асосий мақсадимиз — бошлаган ислохотларимиз, иқтисодиётимизни янгилаш ва модернизация қилиш жараёнларини давом эттириш ва чуқурлаштириш, ҳаётимиз даражаси ва сифатини изчил ошириб боришни таъминлаш, тенглар ичида тенг бўлиб, жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллашдан иборатдир.

Янги — 2014 йилнинг юртимизда «Соғлом бола йили» деб эълон қилинган жамоатчилигимиз, халқимиз томонидан қандай кўтаринки кайфият ва манунитат билан кутиб олинганга, кенг қўллаб-қувватланаётганга барчамиз гувоҳимиз.

Жорий йилда бундай ном берганимиз, авваламбор, болаларимизнинг соғлиғи ҳақида, уларнинг келажаги ҳақида кўрсатилаётган эътибор ва гамжўрликнинг яна бир амалий инфодасидир.

Бизнинг вазифамиз, керак бўлса, олий бурчимиз — фарзандларимизнинг ҳам жисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан уйғун ривожланган, замонавий билим ва тажрибаларни пухта эгаллаган, Ватанимиз ва халқимиз келажаги учун масъулиятни ўз зиммасига олишга қодир бўлган баркамол инсонлар бўлиб вояга етиши учун қўлимиздан келган барча-барча ишларни амалга оширишдан иборатдир.

Биз яқин кунларда «Соғлом бола йили» бўйича кенг қўламли давлат дастурини қабул қилдимиз. Бу дастур бизнинг ана шундай ҳақиқатан ҳам буюк мақсад-муддаоларимизни рўбга чиқаришда, ҳеч шубҳасиз, янги ва улкан қадам бўлади.

Барчамиз бир ёқадан бош чиқариб, белимизни маҳкам боғлаб, ҳар биримиз ўз жойимизда астойдил меҳнат қилсак, Ватанимиз равнақи ва тараққийига муносиб ҳиссамизни қўшсак, мен ишонман — олдимизда турган вазифалар қандай ўлкан ва мураккаб бўлмасин, биз ўз кўзлаган эзгу марраларимизга албатта эришамиз.

Шу йўлда барчангизга сийҳат-саломатлик, куч-ғайрат ва омад тилайман.

Дунё мамлакатлари сиёсий партиялари ва парламентлари

Партиялар мамлакатда ҳукм сураётган мавжуд вазият, сайловчилар талаблари асосида ўз дастурларини тез-тез ўзгартириб туради.

Жанубий Корея:

ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ ҒОЯЛАРИ ТАРАФДОРЛАРИ КЎПАЙИБ БОРМОҚДА

Бугун дунёнинг ривожланган демократик мамлакатлари ҳаётида сиёсий партиялар муҳим ўрин тутди. Давлатнинг стратегик ривожланиш режалари бевосита сиёсий партияларнинг тақдирлари, ўзаро курашлари воситасида шаклланади. Таҳлилчиларнинг фикрича, айни пайтда жаҳонда социал ғояларни илгари сураётган, аҳолининг ижтимоий ҳимоясини кучайтириш, иш ўринлари ташкил этиш, ёшларни иш билан таъминлашни ўзининг бош вазифаси сифатида қараётган сиёсий партиялар парламентда кўпчилик ўринни эгаллаб, ҳукуматни бошқарапти.

Буни Жанубий Корея сиёсий партиялари, парламенти фаолияти мисолида ҳам кўриш мумкин. Ушбу мамлакатдаги партияларнинг умумий ҳусусиятларидан бири шундаки, улар доимий дастур ва сайловоди платформасига эга эмас. Партиялар мамлакатда ҳукм

сураётган мавжуд вазият, сайловчилар талаблари асосида ўз дастурларини тез-тез ўзгартириб туради. Айрим партиялар муайян маъмурий ҳудуд доирасида тузилади. Қизиқ томони, Жанубий Кореяда сиёсий етакчиларни қўллаб-қувватлаш мақсадида ҳам сиёсий партиялар ташкил этилган. Бу давлатда либерал партия социал ғояларни илгари суриши ёки аксинча бўлиши ҳам мумкин. Таҳлилчилар фикрига кўра, бундай ўзига хос тартиб дунё таърибасида кам кузатилишига қарамастан, мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришда муҳим ўрин тутди. Бу фикр ҳаётий асосларга эгаллиги Жанубий Корея иқтисодиётининг юқори суръатларда, барқарор ривожланиб бораётганида намоён бўлмоқда. Яъни, турли партиялар хилма-хил дастур ва ғояларни илгари сурапти. Бу сайловоди ларга энг зўр ғоялар, энг кучли етакчиларга овоз бериш

имкониятини берапти. Жанубий Корея Миллий Ассамблеяси (бир палатали парламент) бўлган сўнгги сайловлар ҳам бунни исботлади. 2012 йилда ўтказилган мазкур сайлов натижаларига кўра, «Сэнури» партияси фракцияси энг кўп 152 ўринга эга бўлиб, мамлакатда энг етакчи партия мақомини сақлаб қолди. Ажабланарли томони, аслида либерализм ғоялари тарафдори бўлган ушбу партия бу галги сайловда асосан ижтимоий ҳимояни кучайтиришга қаратилган ғояларни илгари сургани, ижтимоий масалаларни кўтариб чиққани учун ҳам юқори натижага эришди. «Сэнури», энг аввало, аҳолига янги иш ўринлари яратиши, мамлакатда техника ва технологияларни ривожлантириш, таълим тизимини такомиллаштириш ва аҳоли хавфсизлигини таъминлаш билан боғлиқ ишларни устувор масала сифатида кўтариб чиқди. Айтиш

Таъкидлаш керакки, либераллар партияси 2004 йилдаги сайловларда Миллий Ассамблеяда 42 та ўринни қўлга киритган эди. Аммо сўнгги икки сайловда (2008-2012 йилларда) либералларнинг жиддий мағлубиятга учраганини кўриш мумкин. Халқаро сиёсатшуносларнинг таъкидлашича, дунёда юз бераётган молиявий-иқтисодий инқироз, ишсизликнинг ошиши, либераллар боши берк кўчага кириб қолгани бунга асосий сабаб бўлмоқда.

керакки, бундай ғоялар одатда либерал партиялар дастурларида кам учради.

Жанубий Корея фуқаролари кўпроқ социал-демократик ғоялар учун овоз бериши, улар амалга ошишини қўллаб-қувватлаши маълум бўлди. Катъий либерал характердаги ғояларни илгари сурган Либерал партия сайлов натижаларига кўра, парламентдаги 300 та ўридан бори ўйи 6 тасига эга бўлди.

Социал ғояларни илгари сураётган Бирлашган демократик партия ҳам мамлакатда етакчи сиёсий партиялардан бири ҳисобланади. Парламентда бўлган сўнгги сайловда ушбу партия 128 ўринни эгаллади. Партия ғоясининг муҳим жиҳати аҳолининг эҳтиёжман вакилларини қўллаб-қувватлаш, давлат бюджетининг асосий қисмини ижтимоий соҳага йўналтириш ҳисобланади. Алҳудид таъкидлаш лозимки, ижтимоий кўмакка муҳтож, бозор иқтисодиёти шароитида тенг

имкониятларга эга бўлмаган кишиларни ҳимоя қилиш фуқаролар ўртасида ижтимоий бирдамлик мустақамланишида муҳим ўрин тутгани боис, кўпчилик сайловчилар мазкур партияга овоз берди.

Умуман, Жанубий Кореяда 6 та етакчи сиёсий партия парламентда энг кўп ўринларни банд этиб келмоқда. 2012 йилнинг 11 апрелида ўтказилган сайловлардан сўнг янги таркибдаги парламент 2012 йилнинг 28 июнида ўз ишини бошлади.

Шуни қайд этиш лозимки, бугунги кунда иқтисодий ривожланишда ижтимоий адолатни қарор топтириш, ижтимоий соҳага йўналтирилган харажатларни ошириш, янги иш ўринлари ташкил этиш, аҳоли турмуш даражасини юксалтиришга алоҳида эътибор қаратиш ривожланган демократик давлатларнинг асосий принциплари ҳисобланади.

Нурали ОРИПОВ

ЎзХДП «Истиқбол» ёшлар қаноти

Касб-ҳунар коллежларини тамомлаётган ҳар бир ёш ўз мутахассислиги бўйича ишлашни, шу орқали оиласи ва мамлакат фаровонлигига ҳисса қўшишни истайди.

Коллеждан – корхонага

Ўзбекистон Халқ демократик партияси Дастурида ёшларнинг ижтимоий-иқтисодий фаоллигини ошириш, фуқаролик позициясини шакллантириш, бандлигини таъминлаш масалаларига алоҳида эътибор қаратилган. Шунга мувофиқ, Тошкент вилоят партия ташкилотлари ёшлар бандлигини таъминлаш масалаларига бағишланган мақсадли тадбирлар ўтказмоқда.

Вилоятимиздаги 121 та касб-ҳунар коллежида 121 365 нафар ўқувчи тахсил олмоқда. Жорий 2013/2014 ўқув йилида 41130 нафар ўғил-қиз касб-ҳунар коллежларини тамомлайди. Вилоятда бандлик дастурида белгиланган вазифалар асосида битирувчиларни ишга жойлаштириш ишлари билан мунтазам шугулланилмоқда. Яқинда партиянинг вилоят кенгаши томонидан «Коллеждан – корхонага» лойиҳаси доирасида амалий семинар ўтказилди. Тадбир аввалида ҳамкор ташкилотлар билан биргаликда ташкил этилган меҳнат ярмаркасида 460 та корхона-ташкilot бўш иш ўрни билан қатнашди. Ярмаркада 500 нафардан ортиқ коллеж битирувчиси ўз мутахассислиги бўйича ишга йўлланма олди.

«Коллеждан – корхонага» лойиҳаси доирасидаги тадбирнинг иккинчи қисмида халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари депутатлари, корхона ва ташкилотлар вакиллари ҳамда коллеж би-

тирувчилари иштирокида давра суҳбати ўтказилди. Унда депутатлар битирувчилар бандлигини таъминлаш бўйича мамлакатимизда олиб борилаётган ислохотлар, меҳнат қонунчилигига киритилган ўзгариш ва қўшимчалар ҳақида, мутахассислар эса корхона ва ташкилотларнинг ишга жойлаштириш салоҳияти, ишчиларга яратилган шароитлар ҳусусида батафсил маълумот беришди.

2013-2014 ўқув йилида коллежларни тамомлайдиган битирувчиларнинг амалиётини тизимий ташкил этиш, ёшларни эгаллаган мутахассислигига мувофиқ ишга жойлаштириш масаласига эътиборни кучайтириш, бу борада тегишли ташкилотларнинг маъсулиятини ошириш бўйича тақдирлар билдирилди.

Бизнинг қанот ёшларнинг қизиқиш ва қобилиятини рўёбга чиқаришга ёрдам берадиган, уларнинг сиёсий-ҳуқуқий, ижтимоий-иқтисодий фаоллигини оширишга хизмат қиладиган амалий тадбирларни кўпайтириши зарурлиги таъкидланди. «Истиқбол» ёшлар қаноти фаолиятини такомиллаштириш, етакчиларнинг сиёсий-ҳуқуқий билимини ошириш борасида фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Илмижаҳон ТЛЕУБЕРГАНОВА,
ЎзХДП «Истиқбол» ёшлар қаноти Тошкент вилояти бўлими етакчиси.

Ижтимоий муҳофаза

2013 йилда Денов туманида 6 минг 353 та янги иш ўрни яратилди.

Янги иш ўринлари – турмуш фаровонлиги кафолати

Денов туманида Соғлом бола йилида 6 минг 370 кишининг бандлигини таъминлаш кўзда тутилган

●●● Аҳоли бандлигини таъминлаш, ижтимоий ҳимояга муҳтож қатлам вакилларини қўллаб-қувватлаш мақсадида 2013 йилда Денов туманида 6 минг 353 та янги иш ўрни яратилди. Уларнинг асосий қисмини эса коллеж битирувчилари ва хотин-қизлар ташкил этди. Бу борада, айниқса, ташкил этилаётган меҳнат ярмаркалари алоҳида аҳамиятга эга бўлмоқда.

Яқинда маъмурий хизмат кўрсатиш касб-ҳунар коллежида навбатдаги ярмарка ташкил қилинди. Унда 180 та корхона, ташкilot ва муассаса 460 та бўш иш ўрни ташкил қилди. Яқинда 54 нафар киши ўз мутахассислиги бўйича ишга жойлашди.

— Амалдаги йилда ҳудудда 8 марта Меҳнат бозори ташкил этиш режалаштирилган, — дейди Денов туман бандликка кўмаклашиш ва

аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш маркази раҳбари Мирзоумар Хайруллаев. — Шундан 6 минг 370 киши муқим иш жойига эга бўлади. Бу эса ижтимоий ҳимояга муҳтож қатлам вакилларини қўллаб-қувватлаш ва улар жамиятда ўз ўринини топишида муҳим ўрин тутди.

Абдумалик ХАЙДАРОВ,
«Ўзбекистон овози» муҳбири.

ДИҚҚАТ, ТАНЛОВ!

«Адолат – қонун устуворлигида»

●●● Ўзбекистон Республикаси Олий ҳўжалик суди республика ҳўжалик судлари тизимида олиб борилаётган суд-ҳуқуқ ислохотларини оммавий ахборот воситаларида ёритилишини янада такомиллаштириш мақсадида «Адолат — қонун устуворлигида» деб номланган танловни эълон қилади.

Танловга республика миқёсидаги газета ва журналларда ҳўжалик судлари соҳасидаги ислохотларни ҳамда норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тарғиб қилишга, аҳолининг бу борадаги ҳуқуқий саводхонлигини оширишга, жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтиришга йўналтирилган мақолалар қабул қилинади.

Мақолалар чоп этилган газета ва журналлар Олий ҳўжалик суди матбуот котибига тахририят ёки муаллиф томонидан тақдим қилиниши лозим. Танловда камидан учта ва ундан ортиқ мақола билан иштирок этиш мумкин. Тақдим этилган мақолалар муаллифининг тўлиқ исми-шарифи, иш жойи ва лавозими, телефон рақами ҳақидаги маълумотлар ҳамда паспорт нусخаси илова қилиниши шарт.

Танловга 2014 йил 1 январдан 15 декабргача чоп этилган мақолалар қабул қилинади. Танлов 25 декабрда якунланиб, ғолиблар матбуотда эълон

қилинади. Танлов ғолиблари: 1-ўрин учун Ўзбекистон Республикаси Олий ҳўжалик судининг 1-даражали дипломи ва 1 000 000 (бир миллион) сўм миқдорда пул мукофоти; 2 та 2-ўрин учун Ўзбекистон Республикаси Олий ҳўжалик судининг 2-даражали дипломи ва 700 000 (етти юз минг) сўмдан, жами 1 400 000 сўм миқдорда пул мукофоти; 3 та 3-ўрин учун Ўзбекистон Республикаси Олий ҳўжалик судининг 3-даражали дипломи ва 500 000 (беш юз минг) сўмдан, жами 1 500 000 сўм пул мукофотлари билан тақдирланади.

Мурожаат учун манзил: 100097, Тошкент шаҳри, Чўпонота кўчаси, 6-уй, Олий ҳўжалик суди биноси. Телефон: 277-94-82, электрон почта — press@oxs.uz

Вулқон «ёнилғиси»

автомобилларни ҳаракатга келтиради

Исландиянинг «FastCoExist» компанияси мутахассислари вулқон энергиясидан электр қуввати олиш технологиясини яратдилар. Бирок, дейилади «monavista.ru» сайтидаги ахборотда, бу жараёнда жуда кўп карбонат ангидрид гази ажралиб чиқади.

Айни пайтда мутахассислар шу гази метанол газига айлантириш технологиясини яратиш устида иш олиб бормоқда. Метанол эса автомобильлар учун экологик тоза ёнилғи вазифасини бажаради.

Эслатиб ўтамиз: Исландия вулқонлар мамлакатини ҳисобланади. Бу ўлкада 140 дан ортиқ турли вулқон мавжуд. Уларнинг 26 таси ҳаракатдаги вулқондир.

Дарвоқе, «FastCoExist» компанияси мутахассислари геотрмал сув энергиясидан фойдаланиш технологиясини ҳам ишлаб чиққанлар.

Пиранлар ҳужуми

одамларни чўчитиб қўйди

Аргентина шарқидagi Росарио шаҳри яқинидан оқиб ўтувчи Паран дарёсининг чўмилиш ҳавзасида бир гала пиран балиқларининг одамларга ҳужуми кузатилди, дея хабар беради «Reuters» ахборот агентлиги.

Одатда балиқлар жуда ювош бўлгани боис одамларга ҳужум қилмайди. Аммо пиран балиқлари кичик бўлса-да, ўта тажовузкорки, ҳатто одамларга ҳам ҳужум қилишни мазкур воқеа тасдиқлади.

Пиранлар ҳавзада чўмилётган одамларнинг 70 нафарини тишлаб олган, ҳатто 7 ёши қизининг бармоғини узиб олгани боис уни шифохонага ётқи-зишга тўғри келди.

Авария-кутқарув хизмати бошлигининг айтишича, пиранларнинг яқка-ёлғиз ҳолда одамларни тишлаб олган ҳолатлар кўп кузатилади, бироқ уларнинг оммавий тарзда одамларга ҳужуми жуда камдан-кам ҳолларда учрайди.

Пиранлар ичимлик сув ҳавзаларида, асосан, Жанубий Америкадаги дарёларда яшайди. Улар балиқлар, қушлар ва сут эмизувчилар билан озиқланади.

Туз истеъмоли

икки баравар кўпайган

Кембриж университети ва Гарвард тиббиёт мактаби олимларининг биргаликда 1990 йилдан 2010 йилгача 187 та мамлакатда ўтказган кенг ҳужумли тадқиқотлари натижасида аниқландики, мазкур йилларда дунё аҳолисининг туз истеъмоли қилиши киши бошига бир кеча-кундузда Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти белгиланган меъёрдан икки баравар кўп бўлган.

Тадқиқотчилар дунё олимларининг 250 га яқин тадқиқот ҳисоботларидан фойдаланиши ва ўз хулосаларини «BMJ Open» журналида чоп этишди.

Тадқиқотчи аниқланишича, 2010 йили тадқиқот қамраб олинган 187 та мамлакатдан 181 тасида ўртача туз истеъмоли кунига 10 граммни (бу 3,95 грамм натрий эквиваленти тенг) ташкил қилган. Бу бир киши истеъмоли қилиши мумкин бўлган меъёрдан икки баравар кўпдир. Айниқса, эркаклар аёлларга нисбатан кўп туз истеъмоли қиларкан. Ош тузи истеъмоли борасида Шарқий ва Марказий Осиё, Шарқий ва Марказий Европа ҳамда Яқин Шарқ мамлакатлари аҳолисига етадигани йўқ. Бу ўлкаларда бир кеча-кундузда 10 грамм ва ҳатто ундан ортиқ туз истеъмоли қилинса, Шимолий Америка, Фарбий Европа, Австралия ва Янги Зеландияда бу кўрсаткич 9 граммнинг нари-берисини ташкил қилган.

Маълумки, ош тузи инсон ҳаёти учун ўта муҳим ва зарур маҳсулот туридир: ион хлори ошқозон шираси компонентлари учун керакли бўлган туз кислотасини қайта ишловчи асосий материал ҳисобланади. Ион натрий эса асаб импульсларини узатишда ва мушак толалари қисқаришида бевосита иштирок этади. Бирок тузни ҳаддан зиёд кўп истеъмоли қилиш шийлар пайдо бўлишига, артериал қон босими ортишига, юрак-қон-томир хасталиклари юзга келишига, буйрак етишмовчилигига, ошқозон саратони, кўзнинг ички босими ортиши ҳамда катарактининг ривожланишига олиб келади.

Тадқиқотчилардан бири, доктор Дариуш Мозаффарининг таъкидлашича, давлатлар томонидан туз истеъмолини камайтиришни назарда тутувчи чора-тадбирлар тезда ишлаб чиқиши лозим. Масалан, Финляндияда шундай чора белгилангани боис ош тузи истеъмоли учдан бир қисмга камайган. Натижада инсулт ва инфарктдан нобуд бўлиш даражаси бошқа ўлкаларга қараганда 80 фоиз кам.

ФУТБОЛ

У Осиёнинг «Энг яхши ҳакам» номинациясида кетма-кет тўрт мартаба голиб бўлган қитъамиздаги биринчи ва ҳозирча ягона футбол ҳаками саналади.

Равшан ЭРМАТОВ Жаҳон чемпионатига боради

●●● Куни кеча ФИФА (Халқаро футбол уюшмалари федерацияси) жаҳон чемпионати учрашувларини бошқарадиган ҳакамлар бригадалари рўйхатини эълон қилди. Мундиалда Европадан тўққизта, Жанубий Америкадан бешта, Осиёдан тўртта, Африка, Шимолий Америкадан учтадан ва Океания минтақасидан битта ҳакамлар бригадаси фаолият кўрсатдиган бўлди. Улар қаторида ҳамюртимиз ФИФА рефериси Равшан Эрматов ҳам бор. Агар унинг Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги ва Болтиқбўйи мамлакатлари вакиллари орасида ушбу жаҳон чемпионатига жалб этилган ягона бош ҳакам эканлигини ҳисобга олсак, бу ўзбек футболнинг жаҳондаги яна бир улкан эътирофидир.

Равшан Эрматов Осиёнинг «Энг яхши ҳакам» номинациясида кетма-кет тўрт мартаба голиб бўлган қитъамиздаги биринчи ва ҳозирча ягона футбол ҳаками саналади. Халқаро футбол уюшмалари федерацияси уни 2011 йилда жаҳоннинг энг яхши ҳаками, деб эътироф этди. Мамлакатимиз ва халқаро миқёсдаги мусобақаларни одилона ва юқори савияда бошқариб келаётган Равшан Эрматов 2013 йил якунлари бўйича ҳам дунёнинг энг кучли ҳакамлари таснифида саккизинчи погондан жой олган эди.

Бундан тўрт йил муқаддам Жанубий Африка Республикаси майдонларида ўтган жаҳон чемпионатида илк мартаба қатнашганига қарама-қарши, мусобақанинг энг яхши ҳакамларидан бири бўлган Равшан Эрматовга Бразилиядаги футбол мундиалида ҳам омадлар тилаймиз.

Эслатиб ўтамиз, 2014 йилги жаҳон чемпионати учрашувларида истеъдодли мутахассисга ФИФА лансменлари Абдуҳамидулло Расулов (Ўзбекистон) ҳамда Баҳодир Кўчқоров (Қирғизистон)лар кўмаклашади.

Эркин ХОЛБОБО

Хушxabар

Тахминнинг муваффақияти

●●● Майами (АҚШ)да бадий гимнастика бўйича «Gold Coast International Cup 2014» халқаро турнири бўлиб ўтди. Анъанавий тарзда учинчи мартаба уюштирилган ушбу мусобақада мезбонлардан ташқари Ўзбекистон, Канада, Россия, Украина каби ўнга яқин давлатдан келган ёш нафосат маликалари голиблик учун майдонга чиқдилар.

Халқаро турнирда Тахмина Икромова, Фарзона Усмонова, Мафтуна Муҳитдинова, Баҳора Адхамова, Шахризода Қаюмова, Султон Расулова, Нуринос Усмонова ва Мафтуна Шамсиева каби умидли спортчиларимиз юртимиз шарафини ҳимоя қилди.

Бахслар якунида бадий гимнастикачимиз Тахмина Икромова пред-

метларсиз ижро этиладиган машқда олтин, халқа ва копток билан бажариладиган машқларда эса кумуш медални кўлга киритди. Шунингдек, ҳамюртимиз кўпқураш мусобақаларида ҳам энг юқори балл жамғариб, олтин медалга сазовор бўлди.

Самандар БОБОРАЖАБОВ,
ЎзДЖТУ талабаси.

Фарзандлар оналар ҳақида

Шукроналик бахти

●●● Ҳар бир инсон учун бу дунёда ота-онадан азиз зот йўқ. Бошингга синов тушса, энг аввал улар ҳузурига интилсан, маслаҳат, ёрдам сўрайсан, оғир кунларда уларга суянасан. Ҳаётингда бирор ютуққа эришсанг ҳам биринчи бўлиб уларга хабар беришга ошиқсан, уларни хурсанд қилишни ўйлашсан.

Аммо ҳаёт шундай эканки, ота-онанинг қадри улар дунёдан ўтгач билинаркан. Ота-она билан бирга кечган бахтли онлар хотираси кейин ҳам ҳаёт йўлларингни ёритиб туради. Баъзан турмуш таъшишлари билан бўлиб, улар ҳолидан хабар ололмаган кунларингни эслаб, эзиларкансан киши.

Буни бугун мен ҳам чуқур ҳис этиб турибман. Отам Курбонали Усмонов вафот этгач, тўрт фарзанд тарбияси, оиланинг залворли юки 46 ёшли онам Мукаррамхон Атауллаева бошига тушди. Уша пайтларда мен ва катта онам Каримахон Фаргона политехника институти талабалари, укам Алишер ва синглим Дилоромхон эса мактаб ўқувчилари эди. Онам бошқа турмуш қилмадилар. Бутун ҳаётларини биз фарзандлар тарбиясига бағишладилар. Онаминг елкасига тушган юк қанчалик оғир бўлмасин, у барча қийинчиликларга сабр ва матонат билан бардош берди. Ҳаммамизни ўқитиб, олий маълумотли қилди, уйлаб жойлади...

Президентимиз ташаббуси билан 2014 йил «Соғлом бола йили» деб эълон қилинганда, тўртинчи, биринчи бўлиб хаёлимга онам келди. Соғлом бола туғилиши, ҳар томонлама баркамол бўлиб вояга етиши, энг аввало, онанинг меҳрига, гамхўрлигига боғлиқ деб ўйлайман. Буни мен онаминг биз фарзандларига муносабати, берган ўғитлари, тарбиясидан келиб чиқиб айтаяман. Нафақат болалигимизда, ундан кейин ҳам онам бир умр биз учун қайғуриб яшадилар. Ҳеч ёдимдан чиқмайди, нафақага чиққан бўлсалар-да, маҳалла ишларига фаол қатнашардилар, шогирдларидан ёрдамларини аямасдилар. Бунинг устига, ҳеч эринмасдан Наманганга автобусда

келиб, биздан, набираларидан хабар олиб кетардилар. Уша пайтларда биз оиламиз билан Наманган шаҳрида яшар эдик. Кейинчалик Тошкентга кўчиб келганимиздан сўнг ҳам тез-тез келиб турадилар. Онам табиятан камтар бўлганлари учун болаларига, набираларига, қариндош-уруғларга жуда меҳрибон эдилар.

Шу ўринда раҳматли қайнотам Тўйчибой Неъматовнинг турмуш ўртоғим Илҳомжон акага «Ўғлим, қайнотанг жуда ажайиб, камтар аёлда. У билан суҳбатлашган одам завқ олади» деган гаплари ёдимга тушади. Онам, айниқса, кудалари Зухрон ая ва набиралари Ферузахонни жуда яхши кўрар эдилар. Қайнотам билан онаминг иноқлигини кўрганлар уларга ҳавас қилишарди.

Бугун йиллар ўтиб, онаминг панд-насихатларини эслаб, фарзандларига меҳрибонликларини ўйлаб, уларга ўхшаган интиларман. Онаминг яхши хислатлари ҳақида болаларимга, набираларимга фахрлиб айтиб бераман. Ўз навбатида, биз фарзандлар ҳам бағри-кенгликни улардан ўрганганимиз. Бир умр уларга ўхшаб яшашга интилиб келаяман. Онаминг иродали аёллигига кўп бор иқдор бўлганман. Ҳаётларининг сўнги давларида айтган мана бу гаплари эса ҳеч қачон ёдимдан чиқмайди. «Болаларим, мен сизлардан мингдан-минг розиман, мен учун куюниб йиғламанглар, мен яхши яшадим, Оллоҳга шукр...» Шуларни хотирлаб, ўйга толаман: ҳаётдан, фарзандларидан рози бўлиб яшаш инсон учун катта бахт эмасми? Бундай бахтга эришишни ҳамма орзу қилади...
Гулсалар НЕЪМАТОВА

Реклама ўрнида

Ижтимоий-иқтисодий лойиҳаларни молиялаштириш янги иш ўринларини яратиш ва фаровонликка хизмат қилмоқда

●●● Бу борада чет эл капитали иштирокидаги «Савдогар» очик акциядорлик-тижорат банкининг Самарқанд вилоят филиалида амалга оширилаётган ишлар, айниқса, эътиборга молик.

Филиал томонидан ўтган 2013 йил давомида барча молиялаштириш манбалари ҳисобидан 14 миллиард сўм миқдорда кредит маблағлари йўналтирилди. 534 та янги иш ўрни ҳам яратилди.
— Мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожига берилаётган эътибор ва рағбат мазкур тармоқ вакиллари янги юртимиз иқтисодий тараққиёти йўлида янада ғайрат ва ташаббускорлик билан ишлашга ундамоқда, — дейди банк филиали бошлиғи Зафар Каримов. — Албатта, бу жараёнда молия муассасаларининг ўрни ва аҳамияти юқори.

Вилоятда «Савдогарбанк» сармоялари ҳисобига ишлаб чиқаришни йўлга қўйган, янги технологияларни олиб келиб, ички бозорни хорижикидан асло қолишмайди диган маҳсулотлар билан тўлдираётган юртдошларимиз кўплаб топилди.

— Юртимиз кундан-кун чирой очиб, маҳаллаларимиз обод, халқ-

дан буён паррандачиликни ривожлантириш ниятида юрган эди. «Савдогарбанк» ходимлари режаси пухта, мақсади аниқ бўлган бундай ташаббусни ҳам тезда қўллаб-қувватлади. 80 миллион сўм миқдордаги молиявий кўмак ҳисобига паррандачилик йўлга қўйилди, 10 га яқин иш ўрни яратилди.

Банк филиали томонидан касб-донларимизга кўркамлик бахш этувчи сержило гиламларга ҳам эътиб ортиб бораверади, — дейди Самарқанд шаҳридаги «Хидоят сервис» масъулияти чекланган жамияти раҳбари Мўминжон Меликов. — Шу боис гилам маҳсулотларини ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш мақсадида «Савдогарбанк»нинг Самарқанд вилоят филиалидан замонавий ускуналар келтириш учун 1 миллиард сўм, хомашё сотиб олиш учун эса 500 миллион сўм миқдорда кредит олдиқ. Молиявий мадда туфайли гиламчиликни йўлга қўйди. Ҳозир йилига 360 минг квадрат метр гилам маҳсулотларини ишлаб чиқараёпмиз. 35 киши-нинг бандлиги таъминланди. Фаолиятимизни янада кенгайтириш мақсадида хомашё харид қилиш учун ўтган йили 1 миллиард сўм кредит олдиқ. Кўриб турибсизки, банк кредити орқали ишлаб чиқаришни кенгайтириш билан бирга, янги иш ўринлари ҳам ташкил қилаёпмиз.

Оилавий тадбиркорлик билан шуғулланаётган Самарқанд шаҳридаги «Эркин профил савдо» МЧЖ раҳбари Эркин Ашуров ҳам банкнинг 120 миллион сўмлик кредити эвазига аҳолига туника маҳсулотларини тайёрлаб беришни йўлга қўйди.

Самарқанд туманидаги «Аваз-Жон Амонов паррандачилик» МЧЖ раҳбари Ўроз Амонов эса анча-

OB-XABO 18-19 - 01. 2014

Юртимиз бўйлаб (°C)

Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти

0 / -5 +2 / +7

Бухоро ва Навоий вилоятлари

0 / -5 +2 / +7

Тошкент, Самарқанд, Жиззах ҳамда Сирдарё вилоятлари

-2 / +3 +7 / +12

Қашқадарё ҳамда Сурхондарё вилоятлари

0 / 5 +10 / +15

Андижон, Наманган ҳамда Фарғона вилоятлари

0 / -5 +5 / +10

Тошкент шаҳри

0 / -2 +8 / +10

Дунё бўйлаб (°C)

Лондон +5 / +9

Париж +6 / +10

Москва -18 / -14

Мадрид +3 / +7

Пекин +6 / +5

Канберра 24 / +28

Токио 0 / +5

Стокгольм -4 / -4

Кейптаун +17 / +17

Қоҳира +12 / +11

Гавана +12 / +23

Вашингтон -3 / -4

MUASSIS:

O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI

Bosh muharrir: Safar OSTONOV

TAHRIR HAY'ATI:

Abdulla OROPOV Ulug'bek Saidahmad RAHIMOV
Hotamjon KETMONOV MUSTAFOYEV Farruh HAMROYEV
Ulug'bek VAFOYEV Muslihidin (Bosh muharrir birinchi o'rinbosari)
Rustam KAMILOV MUHIDDINOV Tat'yana KISTANOVA
Sharbat ABDULLAYEVA Ochiiboy RAMATOV (Bosh muharrir o'rinbosari)

BO'LIMLAR:

Parlament faoliyati — 233-54-55; Partiya hayoti — 233-10-13; Madaniyat va ma'naviyat — 233-69-45; Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot — 233-44-55; Jamoatchilik bilan aloqalar va huquqliq targ'ibot — 233-12-56; Sport va vatanparvarlik — 233-44-55; Reklama va e'lonlar — 233-38-55, 233-47-80; Ko'chibiyat — 233-72-83.

MANZILIMIZ:

100000, Toshkent, Matbuotchilar ko'chasi, 32-uy. Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan. «Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi boshmaxonasida chop etiladi. Korxonada manzilli Buyuk Turok ko'chasi, 41-uy. Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi 3 bosma taboq.

Gazeta seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

e-mail: info@uzbekistonovozi.uz

Г — 160 Nashr ko'rsatkichi — 220
21183 t — Tijorat materiallari
naxsada bosildi. O'ZA yakuni — 00.25
Topshirilgan vaqti — 03.50

Sotuvda erkin narxda

Navbatchi:

Bardambek SA'DULLAYEV

Sahifalovchi-dasturchilar: Sobirjon TUNG'ATOV, Zafar BAKIROV

ISSN 2000-7433

1 2 3 4 5